

สบูดำพันธุ์กำแพงแสน 6

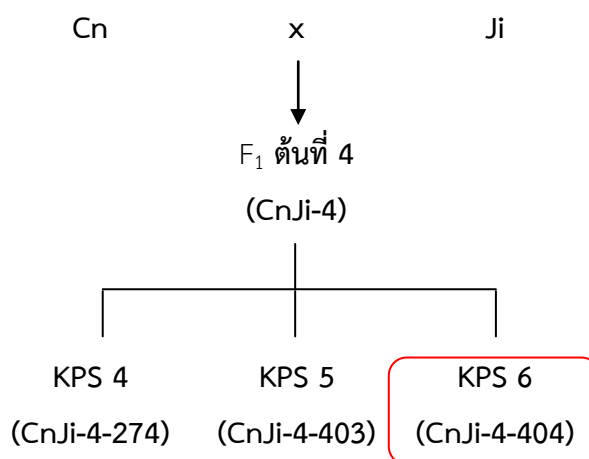
ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่อยู่ 50 ถ.งามวงศ์วาน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02 579 5578

แหล่งที่มาและประวัติ

สบูดำประดับพันธุ์ กำแพงแสน 6 เริ่มจากความร่วมมือในโครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์สบูดำระหว่างภาควิชาพืชไร่ฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน บริษัท โปรเทคเตอร์นิวตริชั่น (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท ซีเมนต์ไทย โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งต่อมามีผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากศูนย์เทคโนโลยีชีวภาพเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์โดยรวมเพื่อปรับปรุงพันธุ์สบูดำให้มีผลผลิตสูง ทรงพุ่มเตี้ย ง่ายต่อการเก็บเกี่ยว ซึ่งในกระบวนการปรับปรุงพันธุ์ ได้เริ่มสร้างความหลากหลายทางพันธุกรรมโดยการผสมพันธุ์ข้ามชนิด (interspecific cross) ระหว่างสบูดำสายพันธุ์จากจังหวัดชัยนาท (Cn) กับเข็มปัตตาเวียต้นแคระ (Ji2) ในประชากร F₂ 415 ต้น ที่เกิดจากการผสมตัวเองของต้น F₁ พบว่า ต้นที่ 404 (CnJi2-404) ซึ่งเกิดจาก F₁ ต้นที่ 4 มีลักษณะดอกสวยงาม ขนาดทรงพุ่มปานกลาง เหมาะแก่การทำให้เป็นไม้ประดับ ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากแผนการปรับปรุงพันธุ์สบูดำดังกล่าว

ประวัติของสบูดำประดับพันธุ์ กำแพงแสน 6

จุดประสงค์การปรับปรุงพันธุ์

ปรับปรุงพันธุ์สบูดำลูกผสมข้ามชนิด เพื่อใช้ประโยชน์เป็นไม้ประดับในแปลงหรือในกระถางที่ให้ดอกสวยงาม

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช	สบูดำประดับ (Ornamental Jatropha) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Jatropha</i> sp.
ราก	สบูดำประดับพันธุ์ กำแพงแสน 5 ต้นแรกที่เกิดจากการเพาะเมล็ด มีระบบรากแก้ว (taproot system) ซึ่งหยั่งลึกลงไปใต้ดิน และมีรากแขนง (lateral root) เจริญออกมาจากรากแก้วตามลำต้น แต่หากขยายพันธุ์ด้วยกิ่งชำจะไม่มีรากแก้ว มีแต่รากแขนง
ลำต้น	ลำต้นส่วนโคนสีน้ำตาลอ่อน ส่วนปลายสีเขียวเข้ม อายุ 8 เดือนมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 95 เซนติเมตร และสูง 145 เซนติเมตร
ใบ	ใบเป็นใบเดี่ยว (simple leaf) เมื่อโตเต็มที่จะมีแผ่นใบกว้างประมาณ 9–11 เซนติเมตร ยาว 7–8 เซนติเมตร มีมือหยัก (lobed) 2–4 รอย ฐานใบรูปหัวใจ (cordate) ปลายใบเรียวแหลม (acuminate) การเรียงตัวของเส้นใบแบบร่างแห (netted) ใต้ใบมีรังควัตุสีแดงเล็กน้อย ก้านใบยาวประมาณ 4–5.5 เซนติเมตร การเรียงตัวของใบบนกิ่งเป็นแบบเวียน (spiral)
ดอก/ช่อดอก	ดอกแยกเพศเป็นดอกเพศผู้และเพศเมียอยู่รวมกันในช่อดอกเดียวกัน (monoecious) ลักษณะช่อดอกเป็นแบบช่อกระจุกซ้อนเชิงประกอบ (compound dichasium) ช่อดอกยาวประมาณ 4.5–5.5 เซนติเมตร ภายในช่อดอกจะมีดอกย่อยที่เป็นเพศเมียประมาณ 3–4 ดอก และดอกเพศผู้ประมาณ 160 - 170 ดอก ดอกเพศเมียบานก่อนดอกเพศผู้ ดอกย่อยเป็นรูปกงล้อ (rotate) มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1–1.2 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) สีเขียวอ่อน กลีบดอก (corolla) มี 5 กลีบ ปลายดอกงอกลงเล็กน้อย มีสีแดงอ่อน เมื่อเทียบกับ RSH Colour Chart จัดอยู่ใน Red Group 56 B ดอกเพศผู้มีอับริณ (anther) สีเหลือง ก้านชูอับละอองเรณู (filament) สีขาว ดอกเพศเมียมีรังไข่เหนือวงกลีบ (superior ovary) มีลักษณะเป็น 3 พู และออกดอกตลอดปี
ผล/เมล็ด	สบูดำประดับพันธุ์กำแพงแสน 6 จะติดผลและเมล็ดน้อย ผลมีขนาดเล็ก ภายในผลมีเมล็ด 2–3 เมล็ด

ลักษณะดอกและช่อดอกของสบู่ดำพันธุ์กำแพงแสน 6